

Datum

27 oktober 2020

Onderwerp

Standpunt VNG over initiatief handhaving kraakverbod

Geachte dames en heren,

Tot 29 oktober 14.00 uur kunt u de inbreng leveren voor het verslag voor Wet handhaving kraakverbod (35296), het initiatief van uw collega's Koerhuis en Van Toorenborg. De initiatiefnemers zijn van mening dat er nu een te lange periode bestaat tussen de aankondiging van een ontruiming en de daadwerkelijke ontruiming van een gekraakt pand. Zij menen dat dit wordt veroorzaakt doordat krakers in de gelegenheid worden gesteld een kort geding aan te spannen. Het initiatief wetsvoorstel wil daarin verandering brengen door invoering van een procedure waarbij de rechter-commissaris binnen 72 uur dient te beslissen over het verlenen van een machtiging aan de officier van justitie om een ontruimingsbevel te geven.

Standpunt VNG

De VNG is voor een snelle en doelmatige ontruiming van kraakpanden. Met dit wetsvoorstel is onzes inziens geen substantiële winst te behalen in de snelheid van de ontruiming ten opzichte van de huidige praktijk. Het initiatiefwetsvoorstel leidt tot minder doelmatigheid. Het leidt tot meer werklast voor politie, OM en de rechterlijke macht en leidt tot minder maatwerk bij de handhaving van het kraakverbod.

Om deze redenen is de VNG geen voorstander van dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel leidt niet tot een verbetering van de handhaving van het kraakverbod en gaat ten koste van de handhaving capaciteit op andere thema's.

Achtergrond

Dit initiatief wetsvoorstel leidt niet tot een substantiële tijdswinst omdat de officier van justitie eerst een omvangrijk dossier moet samenstellen alvorens hij de rechter-commissaris om een machtiging tot ontruiming kan verzoeken. In de huidige praktijk beoordeelt de officier van justitie op grond van de aanwezige gegevens of er een aankondiging van een ontruiming wordt verstuurd. Pas als een kort geding zich aandient wordt dat dossier aangevuld ten behoeve van de beoordeling door de rechter.

Met dit initiatief wetsvoorstel is het zo dat de officier van justitie in alle gevallen een dossier moet samenstellen op grond waarvan de rechter kan toetsen of de ontruiming terecht is. Dit, terwijl in de huidige situatie het zo is dat het vaker voorkomt dat een kort geding wordt ingetrokken, en dat de rechtbank er helemaal niet aan te pas komt.

In de nieuwe situatie zal dus *iedere* zaak door de rechtbank op basis van een *volledig* dossier moeten worden beoordeeld. Volledig, omdat een rechter-commissaris zijn beslissing niet minder zorgvuldig zal willen nemen dan een rechter in kort geding. De rechter-commissaris zal bijvoorbeeld ook in de meeste gevallen betrokkenen willen horen. Het initiatief wetsvoorstel leidt dus niet tot een substantiële tijdswinst maar kost juist fors extra tijd en capaciteit.

In de huidige praktijk stemt de driehoek af wanneer een pand wordt ontruimd. Het OM bepaalt of een pand ontruimd kan worden en de burgemeester maakt de afweging m.b.t. de openbare orde. Dat maatwerk is niet meer aan de orde in het initiatief wetsvoorstel. Zo lijkt het er ook op dat met het initiatief wetsvoorstel een spoedontruiming niet of niet goed meer mogelijk is. In de huidige situatie kan dit nog heel snel worden geregeld.

Tot slot wijzen we nog op het advies van de Raad van State die uiteindelijk adviseert om het wetsvoorstel niet in behandeling te nemen.